

Các đại Quốc hội thảo luận tại Hội trường

KỠ HỌP THỨ 6, QUỐC HỘI KHÓA XIII CHUYỂN ĐỔI mô hình tăng trưởng

● PHẠM VĂN

NGÀY 21/10, KỠ HỌP THỨ 6, QUỐC HỘI KHÓA XIII CHÍNH THỨC KHAI MẠC. TRONG TUẦN LÀM VIỆC ĐẦU TIÊN, QUA THỜI GIAN THẢO LUẬN BÁO CÁO VỀ TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI CỦA CHÍNH PHỦ; DỰ TOÁN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC VÀ PHƯƠNG ÁN PHÂN BỐ NGÂN SÁCH TRUNG ƯƠNG NĂM 2014, CHÚNG TA NHẬN THẤY SỰ THAY ĐỔI CỦA MÔ HÌNH TĂNG TRƯỞNG NGÀY CÀNG RÕ NÉT HƠN.

Thay đổi động lực dẫn dắt

Tâm điểm của mỗi kỳ họp Quốc hội cuối năm thường nhằm vào Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội của Chính phủ. Đại biểu Quốc hội và nhân dân cả nước trông đợi vào sự tổng kết của năm qua và hoạch định chiến lược cho những năm tới, và kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XIII cũng không nằm ngoài lệ.

Nhìn trên hình thức, các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2013 không “tươi tắn” như những năm trước. Chỉ có 12/15 chỉ tiêu đạt và vượt so với yêu cầu của Quốc hội;

và quan trọng hơn, 3 chỉ tiêu không đạt nằm ở trong nhóm thường được “cân, đong” nhiều nhất. Cụ thể, tăng trưởng GDP dự kiến đạt 5,3-5,4/5,5% kế hoạch; tổng vốn đầu tư toàn xã hội đạt 29,1%/30% GDP kế hoạch; tạo việc làm cho 1,54/1,6 triệu lao động theo kế hoạch. Tuy nhiên, đi sâu vào chi tiết ta sẽ thấy có sự thay đổi đáng kể trong mô thức tăng trưởng, thể hiện ở những điểm sau:

Thứ nhất, xét trên tổng thể, nền kinh tế có dấu hiệu phục hồi khá rõ: tốc độ tăng trưởng GDP năm 2013 ước đạt 5,4%, cao hơn 5,25% năm 2012; năm 2013 tăng trưởng quý sau cao hơn quý trước, quý I tăng 4,76%, quý II tăng 5%, quý III tăng 5,54%, quý IV ước tăng 6%.

Thứ hai, chất lượng tăng trưởng có bước được nâng lên, vốn đầu tư được sử dụng hiệu quả hơn. Trong giai đoạn 2008-2012, tăng trưởng GDP bình quân năm đạt 5,86%, với mức tổng đầu tư toàn xã hội/GDP bình quân khoảng 34,5%. Như vậy, để GDP tăng trưởng 1%, xã hội phải đầu tư 5,88% GDP, tức gấp 5,88 lần. Năm 2013, tăng trưởng đạt 5,4%, với mức vốn đầu tư 29,1% GDP. Có nghĩa là, để tăng trưởng 1% GDP, chỉ cần bỏ vốn gấp 5,38 lần, thấp hơn so với 5,88 lần của 5 năm trước đó.

Thứ ba, rất đáng quan tâm là nền kinh tế tăng

trưởng trong điều kiện phải ưu tiên thực hiện mục tiêu ổn định kinh tế vĩ mô, kiềm chế lạm phát, thắt chặt chính sách tiền tệ. Tốc độ tăng trưởng tín dụng giai đoạn 2006-2012 bình quân đạt trên 27,1%/năm, với tăng trưởng GDP bình quân năm 6,57%; đến 2013, tăng trưởng dư nợ tín dụng giảm mạnh xuống còn 12%, thấp hơn 2 lần, nhưng tăng trưởng GDP không giảm tương ứng. Điều đó cho thấy doanh nghiệp đã sử dụng hiệu quả nguồn vốn tín dụng và khai thác được nguồn vốn đầu tư ngoài tín dụng.

Thứ tư, tái cơ cấu kinh tế đã đạt được những kết quả bước đầu đáng khích lệ. Đối với đầu tư công, tỷ trọng vốn đầu tư khu vực ngoài nhà nước tăng từ 61,3% giai đoạn 2006-2010 lên 62,6% giai đoạn 2011-2013. Tỷ trọng đầu tư khu vực nhà nước giảm tương ứng từ 38,7% xuống 37,4%. Đối với tài chính tín dụng, đã cơ cấu lại những ngân hàng yếu kém, chuyển Quỹ tín dụng Trung ương thành Ngân hàng HTX và đưa Công ty quản lý nợ (VAMC) vào hoạt động. Đối với DNNN, đã xác định rõ quyền và nghĩa vụ của chủ sở hữu nhà nước tại doanh nghiệp. Hiện có khoảng 80% DNNN hoạt động có lãi.

Thứ năm, cơ cấu kinh tế chuyển dịch mạnh mẽ. Từ năm 2010 đến năm 2013, tỷ trọng khu vực nông nghiệp giảm từ 20,6% xuống còn 19,3%; tỷ trọng lao động nông nghiệp từ 49,5% xuống 47%; dân số nông thôn từ 69,5% xuống 67,6%. Và vì vậy, động lực dẫn dắt tăng trưởng nằm ở 2 khu vực còn lại và trong năm 2013 đều có mức tăng trưởng cao hơn tốc độ tăng trưởng chung của

Tại kỳ họp này, Quốc hội sẽ thông qua 8 dự án Luật gồm: Luật Đất đai (sửa đổi); Luật Việc làm; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy, chữa cháy; Luật Bảo vệ và Kiểm dịch thực vật; Luật Tiếp công dân; Luật Đấu thầu (sửa đổi); Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí (sửa đổi) và cho ý kiến về 12 dự án Luật khác.

Ngoài ra, thông qua Dự thảo sửa đổi Hiến pháp năm 1992; Nghị quyết về việc thi hành Hiến pháp năm 1992 (sửa đổi năm 2013); Nghị quyết về dự toán, phân bổ ngân sách Trung ương năm 2014; Nghị quyết về quy hoạch tổng thể thủy điện; Nghị quyết về việc phát hành bổ sung vốn trái phiếu Chính phủ cho một số dự án quan trọng, cấp bách...

toàn bộ nền kinh tế. Công nghiệp - xây dựng tăng 5,43/5,4%; dịch vụ tăng 5,9/5,4%.

Bài toán cân đối ngân sách

Vấn đề thu chi và phân bổ ngân sách cũng là nội dung trọng tâm được bàn thảo rộng rãi trong tuần đầu kỳ họp thứ 6 này. Sau nhiều năm vượt thu ngân sách, năm 2013 có thể là năm đầu tiên hụt thu. Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Sinh Hùng lý giải, trước đây tỷ lệ động viên GDP từ ngân

sách là 24-25%, nhưng nay chỉ còn 17%, lại đứng lúc doanh nghiệp hoạt động khó khăn nên hụt thu. Chính vì vậy, tại các cuộc thảo luận ở tổ, phần lớn các đại biểu Quốc hội tán thành nâng mức trần bội chi từ 4,8% lên 5,3% GDP cho năm 2013, và nâng tiếp lên 5,8% GDP năm 2014 và sẽ giảm bội chi từ năm 2015.

Đứng trước những khó khăn về cân đối ngân sách, các chuyên gia kinh tế cho rằng, bên cạnh những biện pháp mang tính nghiệp vụ như chống gian lận thuế, nợ đọng thuế để tăng nguồn thu, tiết kiệm chi thì biện pháp dài hơi hơn cần được tính đến là cơ cấu lại nguồn chi cho hợp lý. Bởi lẽ, có một thực tế là trong 10 năm qua, đầu tư xây dựng tăng gấp 3 lần nhưng tăng chi thường xuyên gấp 10 lần. Do đó, không thể không xiết chặt kỷ luật chi hành chính bằng nhiều hình thức như khống chế tăng biên chế, khoán chi phí hành chính. Trong phiên họp Chính phủ tháng 10/2013, Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng đã kiên quyết yêu cầu không tăng biên chế: “Nếu tăng, phải có đề án rõ ràng từng việc cụ thể. Cơ quan ngoại giao ở nước ngoài không tăng thêm nữa. Tăng người nào làm việc gì phải báo cáo Thủ tướng Chính phủ”. Đây cũng là thông điệp của kỳ họp thứ 6 này khi các đại biểu Quốc hội đề nghị cần khẩn trương triển khai Đề án vị trí việc làm và xác định vị trí chức danh cho từng công việc. Chỉ có như vậy, việc tinh giản biên chế, cải cách hành chính mới có cơ sở và đi vào thực chất. ■